

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๙/๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับภาพวิถีทัศน์การนับคะแนน
ในวันเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นางสาว ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นางสาว ก. ผู้อุทธรณ์ ผู้สมัครสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เขตเลือกตั้งที่ ๑๑ อำเภอเมืองสมุทรปราการ ได้
ร้องเรียนว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการมีพฤติการณ์ทุจริตการเลือกตั้ง
และมีหนังสือลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ขอสำเนาภาพวิถีทัศน์ในหน่วยนับคะแนนของเขตเลือกตั้งที่ ๑๑
ทั้งหมด เพื่อประกอบการตรวจสอบการทุจริตดังกล่าว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สป ๕๑๐๐๑.๒/๑๕๖ ลงวันที่ ๓
กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า
ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการไม่อนุญาต
เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีอาจเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) แห่ง
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

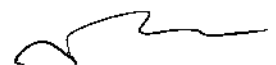
ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙/๒๕๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการและของผู้อุทธรณ์ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เขตเลือกตั้งที่ ๑๑ อำเภอเมืองสมุทรปราการ เห็นว่าการนับคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวเป็นไปโดยไม่ถูกต้องโดยมีการนับบัตรเลือกตั้งที่ไม่ได้ประทับตราของคณะกรรมการการเลือกตั้งรวมไปในการนับคะแนน อันเข้าลักษณะเป็นการทุจริตการเลือกตั้ง จึงมีหนังสือขอสำเนาภาพวิถีทัศน์ที่ได้มีการบันทึกในวันที่มีการนับคะแนนดังกล่าว เพื่อประกอบการดำเนินการต่อไป แต่ได้รับการปฏิเสธ

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ ผู้แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการได้ชี้แจงด้วยวาจาว่า เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการใน ๓๖ เขตเลือกตั้ง ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๑๑ และได้ร้องเรียนทักท้วงการนับคะแนนการเลือกตั้งว่ามีการนับบัตรเลือกตั้งที่ไม่ได้ประทับตราของคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการได้เดินทางไปตรวจสอบข้อร้องเรียน โดยตรวจสอบต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง เลขที่บัตร และบัตรเลือกตั้งที่ไม่ได้มีการประทับตรา พบว่าบัตรเลือกตั้งที่ไม่มีการประทับตราเป็นบัตรเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๒๗ เพียงหน่วยเดียว มีจำนวน ๗ เล่ม เล่มละ ๒๕ ใบ รวม ๑๗๕ ใบ บัตรเลือกตั้งดังกล่าวเป็นบัตรส่วนที่ฉีกจากต้นขั้ว ไม่ใช่บัตรที่ทำปลอมขึ้น และมีจำนวนตรงกับต้นขั้วผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเห็นว่าการไม่ได้ประทับตราอาจเกิดจากความพลั้งเผลอของเจ้าหน้าที่ จึงวินิจฉัยว่าไม่เป็นบัตรเสียและให้นับเป็นคะแนน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการได้รายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทราบแล้ว

การบันทึกภาพการนับคะแนนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการตรวจสอบหากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยจะใช้เฉพาะการตรวจสอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการและคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น มิได้มุ่งหมายให้ผู้สมัครหรือบุคคลทั่วไปใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ประกอบกับภาพวิถีทัศน์นั้นปัจจุบันคอมพิวเตอร์สามารถตัดต่อหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้แตกต่างจากภาพที่มีการบันทึกในครั้งแรกได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในอนาคตเกี่ยวกับความแท้จริงของภาพที่มีการบันทึกไว้ การให้สำเนาภาพวิถีทัศน์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙/๒๕๕๒

ต่อบุคคลอื่นจึงอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือความยุติธรรมได้ ดังนั้น จึงไม่เปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์

ส่วนผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์ได้บันทึกภาพวิถีทัศนการณ์นับคะแนนดังกล่าวไว้ เช่นเดียวกัน และต้องการสำเนาภาพวิถีทัศนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการได้บันทึกไว้ เพื่อใช้เปรียบเทียบกับภาพที่ผู้อุทธรณ์มีอยู่ ในการนับคะแนนเลือกตั้งนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์เห็นว่ามี การนับบัตรเลือกตั้งที่ไม่ได้ประทับตราคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อุทธรณ์ได้ทักท้วงทำให้ต้องหยุดการนับคะแนนและดำเนินการนับต่อเสร็จสิ้นในวันรุ่งขึ้นเวลา ๑๐.๐๐ น. ผู้อุทธรณ์เห็นว่า บัตรเลือกตั้งที่ไม่ได้ประทับตราที่พบนั้นเพียงหน่วยเดียวก็มีจำนวนมากถึง ๑๗๕ ใบ หากทุกหน่วยเลือกตั้งมีบัตรเลือกตั้งที่ไม่ได้ประทับตราในจำนวน ๑๗๕ ใบเท่ากัน จะส่งผลให้คะแนนเลือกตั้งมีจำนวนเพิ่มขึ้นประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ คะแนน ซึ่งผู้ชนะการเลือกตั้งก็ได้คะแนนใกล้เคียงกับที่ผู้อุทธรณ์คาดการณ์ไว้ จึงต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการตรวจสอบ หากมีการทุจริตโดยการเปลี่ยนบัตรเลือกตั้งก็น่าจะพบได้ในภาพการนับคะแนนดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า การบันทึกภาพวิถีทัศนการณ์นับคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการตรวจสอบหากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เมื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นโดยมีการประกาศชื่อผู้ชนะการเลือกตั้งแล้ว การเปิดเผยภาพวิถีทัศนที่บันทึกไว้จะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการนับคะแนนเลือกตั้งดังกล่าว ข้อที่หน่วยงานเห็นว่า การให้สำเนาภาพวิถีทัศนอาจมีการติดต่อหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอันจะทำให้เกิดปัญหาในอนาคตเกี่ยวกับความแท้จริงของภาพที่บันทึกไว้นั้น หากมีปัญหานั้นจริงเมื่อต้นฉบับภาพวิถีทัศนอยู่ที่หน่วยงาน หน่วยงานย่อมพิสูจน์ถึงความแท้จริงของภาพดังกล่าวได้ การเปิดเผยภาพวิถีทัศนจึงไม่ทำให้วัตถุประสงค์ในการบันทึกภาพเพื่อใช้ในการตรวจสอบหากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งต้องเสื่อมเสียไป หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกทั้งการเปิดเผยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกเหนือไปจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการและคณะกรรมการการเลือกตั้งอันเป็นวัตถุประสงค์เดิมน่าจะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะได้มากกว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการเลือกตั้ง โดยเป็นผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการและมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการนับคะแนนเลือกตั้ง จึงสมควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

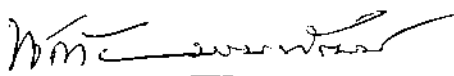

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙/๒๕๕๒

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์

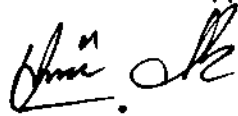
หัวหน้าคณะที่ ๑

(ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ)

กรรมการ

(นายขจิตภัย บุรุษพัฒน์)

กรรมการ

(นางแนนน้อย วิศวโยธิน)

ร้อยโท

กรรมการ

(วิรัช พันธุมะผล)

กรรมการ

(นายพีรพล ไตรทศวิทย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายสมชาย หอมลออ)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ ป่วย จึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย